

SAARLASTE ÜHING TORONTOS (SÜT)

ÜLEVAADE 2008/2009 TEGEVUSAASTAL TEHTUST

(väljavõtteid ühingu tegevusest kodulehelt <http://saarlane.ca/sut.htm>, koos koopiatega ajakirjanduses ilmunust seoses ühingu tegevusega pro. 2008/2009)

1. PEETI KOLM JU HATUSE KOOSOLEKUT.

2. ÜHINGU AASTAPEAKOOSOLEK PRO 2007/2008 peeti 22. mail, 2008 Toronto Eesti Majas, klassiruum nr. 10. Koosoleku kohta ilmus ajakeht Eesti Elu veergudel 30. mail pikem kirjutus ühingu esimehelt; sellest oli koopia ka ajalehe võrguväljandes - mille leaime veebiaadressilt:

<http://eesti.ca/?op=article&articleid=19989&PHPSESSID=b5026293f1bd73cf8ca8263014f8e8ce> .

3. SÜT ja Saaremaa Muuseumi (SM) Ühisnäitus - Kuresaare Linnuses.

Tänu Saaremaa Muuseumile ja tublidele muuseumi töötajatele – koos Saarlaste Ühing Torontos juhatusel – avati 23. juulil, 2008. a. Kuresaare linnuses EV 90. aastapäeva raames toimuv SM-SÜT ühisnäitus, mis jäi avatuks kuni 14. septembrini. Näitusel oli ka tore ja huvitav nimi, “SAARLASTE ÜHING TORONTOS - EESTI AADETE HOIDJANA”.

Igati oskuslikult koostatud ja eeskujulikus “kuues” asuva näituse avas Saaremaa Muuseumi direktor Endel Püüa, kes oma sõnavõttus avaldas erilist tänu Saarlaste Ühingule Torontos, seoses nii silmaall oleva näituse saamislooga kui ühingu pikaajalise mitmesuguse koos- ja kaastööga muuseumiga aastakümnete vältel. Toronto saarlaste nimel ütles tänusõnu muuseumile ühingu esimees Johannes Pahapill, kes väljendas lootust, et senine hea koostöö meie kahe organisatsiooni vahel jätkub ka tulevikus! Ta lisas, et ilma teieta poleks meie poolsada aastat tehtud töö ja tegevus säärast audiensi kunagi saanud!

Näitusel jooksis pidevalt ka ligi veerand-tunnine videofilm, milles peegeldub ca. 6000 saarlase lahkumine kodusaairelt enne punavägede sissetulekut suvel / sügisel 1944, põgenike uue-elu alustamine võõrsil, Toronto saarlaste ühistegevuse algus ja areng, eestluse võõrsil alalhoiu tegevus ning globaalse eestluse süünd ja kasv; ka NL lagunemisel Eesti taasvabanemine ja lõppeks välissaarlaste rõõmsaid kohtumisi lähedastega taasvabanenud kodusaairel. Videofilm on koostatud hiljuti kodusaairele naasnud Toronto saarlase Alar Allase poolt, kasutades SÜT juhatusliikmete isiklikke filmiklippe ja ühingu arhiivifotosid. Videofilmi näeme, kui avame veebisaidi <http://saarlane.ca/smsutvideo.wmv> - veebikoopia videost on seatud “Windows Media Player”i formaadile – võib avaneda ka mõnes teises formaadis.

Näituse avamisest kirjutas Kersti Kukk ajalehes “Oma Saar” järgmisel päeval (24.07.2008) artiklis “Linnuses avati Toronto saarlaste näitus” positiivselt; sellest e-koopia koos pildiga (Püüa, Pahapill) ajalehe online väljaandes, mille leaime veebiaadressilt <http://omasaar.ee/index.php?content=artiklid&sub=1&artid=8302&term=toronto> .

Ajalehes “Meie Maa” ilmus Anna-Liisa Perova sulest kirjutus pildiga (Püüa, Tõsine) paar päeva hiljem – 26. juulil – “Kanada saarlaste võitlevad eestluse eest tänini”, sellest on koopia veebis <http://www.meiemaa.ee/index.php?content=artiklid&sub=1&artid=25283&term=toronto> Pilte avatseremooniast ja näitusel väljapandud museaalide stendidest leaime SÜT veebilehel, aadressil http://saarlane.ca/ev90_smsutnaitus.htm .

Vahetult näituse avamisele järgnes linnuse teisel korrusel vastuvõtt päevakohases vestlusringis, kus muuseumi töötajad Külli Rikas ja Maret Soorsk andsid ülevaate näituse saamisloost, k.a. museaalide otsingust / valikutegemisest kolm kuud tagasi Torontos. Samas andis Johannes Pahapill lühiülevaate saarlaste paigaldusest ja tööaladest Kanadas, ka saarlaste panusest eestluse alalhoiutegevusest aastakümneid Torontos, mil' kodumaal valitses võõrvõim. Peamiselt olid kõneleja luubi all Toronto ja ümbruse saarlased, kelle panus sel alal on olnud eriliselt tähelepanuväärne – ja seda just väljaspool ühingu tegevust. Koopiad ettekande raamkavast on veebis: http://saarlane.ca/ev90smsut_pahapill_peaslaidid.pdf - materjal mis oli ka ettekande ajal ekraanile projekteeritud – (NB! Palun parandada slaidides nr.3 ja nr. 4 esinev raamatunime viga: antud raamatu õige nimi on “*Saare Rahvas Vabas Maailmas*” – J.P. 12.09.2008); abi-info, mida ettekandja kasutas kuid mis ei olnud ekraanile projekteeritud, leiame veebist: http://saarlane.ca/ev90smsut_pahapill_abislaidid.pdf.

Oma kirjutist kõnealoleva projekti kohta lõpetades lubagem mul siin öelda siiras tänu oma kolleegidele ühingu juhatusest nende tubli panuse eest, eriti abiesimehe Leida Heldele ja sekreeräri Leida Tõsisele, kes ka näituse avamiseks olid üle “suure lombi” kohale sõitnud! Samas veelkordselt kogu ühingu nimel siiras tänu Saaremaa Muuseumile – direktor Endel Püüale ja näituse koostamisel suure-vaeva-nägi jaoks, Külli Rikasele ja Maret Soorskile; ka Alar Allasele, kes näitusele suurepärase videofilmiga oli koostanud.

Ühingu saatis 20 eksemplari raamatust “*Saare Rahvas Vabas Maailmas*” kingina Saaremaa Muuseumile. Saatekulud tasus Muuseum.

(Ref: <http://saarlane.ca/sut.htm> par. 4.3.3).

4. ÜHINGU SÜGISKOOSVIIBIMINE 2008 ...

... toimus Toronto Eesti Maja Kristallsaalis pühapäeval, 14. septembril. Osavõtt oli üle ootuste rohke (ligi 70!), seega üks suuremaid viimase mõne aasta ühingu sügiskokkutulekuist. Üritusest annab põgusa ülevaate 18.09.2008 ajaleht Eesti Elu veergudel ilmunud peokülalise, ajakirjaniku Eerik Purje kirjutis “*Sai saare saunas käidud*”, millest koopia koos pildiga esimehe tervitus-sõnavõtust on ära toodud ka lehe Online’is, veebiaadressil <http://eesti.ca/?op=article&articleid=21024>.

Kuna hea ajakirjanik – tuntud ka kui tubli naljahammas – oma kirjutises kurdab, et tol päeval juhtunud eriliselt sooja ja kõrge õhuniiskusega sügisilma tõttu, mil’ peosaalis tuli kasutada õhujahutajaid, külmetas ta “saare saunas”, siis soovime sõbralikule kirjamehele kiiret paranemist! Kui aga juhtub, et tervise tagasitulek on aeglane, soovitab ühingu “tervishoiu osakond”, et haige joob suure klaasitäie kuuma ja ehtsat kibuvitsaõieteed, millele lisab s-luusikatäie ehtsat saare mett. Küllap see tal siis tervise peatselt tagastab!

Ühingu esimehe poolt sügiskoosviibimisel ettekantud kahe sõnavõtu täis-tekstid leiame, kui avame veebilehe http://saarlane.ca/2008_sugis_esimees.pdf. Koosviibimisel näidatud fotodest on koopiad nähtavad ka Interneti kaudu – veebilehe <http://saarlane.ca/> abil, kui seal teeme “hiireklõpsu” reale “*Pictures & Tables / Pildid ja Tabelid*”; ja edasi, valime rea *SM-SÛT ühisnäitus EV 90, avamine ja stendid*”; muide, samad fotod leiame ka otse veebiaadressilt http://saarlane.ca/ev90_smsutnaitus.htm.

	
<p>Peolaua-tegijad (vasakult): Hilda Härm, Leida Helde, Leida Tõsine ja Pilvi Niit.</p>	<p>Vaade külalistele peosaalis (1)</p>
	
<p>Pilt nr. 1 peolauast.</p>	<p>Pilt nr. 2 peolauast.</p>
	
<p>Vaade külalistele peosaalis (2) laud nr. 1 lauluhoos.</p>	<p>Vaade külalistele peosaalis (3) Maestro Eerik Purje ühislaulu juhatamas.</p>

Pilte sügiskoosviibimisest 2008. a.

- 5. SÜT JUHATUSE LIIKMEID OSALES PÄRNUMAALASTE SELTSI 25. A. JUUBELIPEOL TORONTOS 28.10.2008; JUUBELIPEOL ESINES ÜHINGU ESIMEES PÄEVAKOHASE SÕNAVÕTUGA JA ANDIS SELTSI ESIMEHELE ÜLE ÜHINGU KINGI - koopia näituse videofilmist “Saarlaste Ühing Torontos - Eesti aadete hoidjana”.**

6. NOVEMBRIS, 2008 OSALES ÜHINGU ESIMEES SÕNAVÕTUGA TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUSE PROGRAMMIS “KODUSAARTE HOMMIK”.

7. ÜHINGU TRADITSIOONILINE KÜÜN LAPÄEVAPIDU, arvult juba 55es ...

... toimus hubase koosviibimisena koos rikkaliku õhtusöögiga pühapäeval, 1. veebruaril 2009 Toronto Eesti Maja Kristallsaalis. Osavõtt oli üle ootuste rohkearvuline. Kuigi meie read on aastakümnete vältel tunduvalt hõrenenud, oli osavõtuks end registreerinud üle 60 saarlase koos sõpradega mujalt mailt – nii naabersaarte kui mannermaa juurtega kaasmaalasi.

Maitseva koidumaise õhtusöögi oli valmistanud ja kandis laudadele perekond Männama, hästi-tuntud kohaliku Hillside Cafè omanikud, kes ka karastavate jookide eest hoolitses.

Peo avas SÜT abiesimees Leida Helde, kes teatas, et vahuveini klaasid on täidetud ühingu esimehe Johannes Pahapilli poolt, seoses tema äsjase 80. a. juubelisünnipäevaga. Selle peale kõlas peokülalistelt vägev traditsiooniline “*Ta elagu ...*”, millele juubilar vastas, et tal on hea meel üht oma tähtsat eluverstaposti jagada nii suures ja toredas seltskonnas!

Sellele järgnes ühingu esimehe küünlapäevapeo avasõnavõtt, milles ta ka ette luges päeva-paar tagasi saabunud kirjaliku tervituse kodusaarelt, Saaremaa Muuseumi direktor Endel Püüalt ja kogu muuseumi perelt; pdf-koopia tervituskirjast leiame <http://saarlane.ca/sm2009tervitus.pdf> ; esimehe avasõnast on koopia veebis, aadressil <http://saarlane.ca/knlp55esimees.pdf> .

Päevakohase sõnavõtuga esines veel pärnakast saarlane (tema abikaasa on puhtverd saarlane!) tuntud koorilaulumees Heiki Paara, andes lühiülevaate küünlapäeva – mis tegelikult langeb 2. veebruarile – tähtsusest eesti kalendris, samuti 2. veebruarist seoses Eesti Vabadussõja lõpul tehtud Vene-Eesti vaherahulepingust. Vahetult peale toda sõnavõttu tegi ühingu esimees teatavaks, et Heiki Paara on valitud Saarlaste Ühing Torontos auliikmeks! N.B. Kuna selleks aga puudus ühingu peakoosoleku otsus, siis kahjuks polnud see teade kooskõlas põhikirjaga. Ühingu juhatus oma korralisel koosolekul 6. aprillil, 2009 otsustas esseival 19.04.2009 peakoosolekul seda küsimust mitte üles tõsta.

Küünlapäevapeo koosviibimise hubasusele aitas igati veel kaasa maitsekalt lillede ja paljude väikeküünaldega dekoreeritud külalislauad. Peotuju aitas tõsta mitmekesise muusikalise talendiga esineja Heli Tenno; ühislause juhendasid Heli Tenno, peokülalised Erik Purje ja Heiki Paara ning ühingu revisjonikomisjoni esimees Arnold Kapp.

(Ref: <http://saarlane.ca/sut.htm> artikkel 4.6).

8. ÜHINGU JUHATUSE LIKMEID OSALES MAAKONDLIKU ESINDUSKOGU IGAL ÜRITUSEL.

Torontos 5. aprillil, 2009.a. Johannes Pahapill, esimees – Saarlaste Ühing Torontos.

Lisad / J.P. 8. aprillil, 2009: viimane lõik - re: 20 raamatut – par. 3 ja eelviimase lõigu lõpu kaks lauset - re: ... H. Paara auliikme küsimus – par. 7.